Πολιτιστικό πρόγραμμα: «Θρύλοι και παραμύθια του λαού μας»

Εκπαιδευτικοί :

Κάλφα Σουλτάνα ΠΕ88.01
Γώγου Αθανασία ΠΕ91

Πλούσια είναι η πολιτιστική παράδοση του λαού μας. Αμέτρητοι οι θρύλοι και τα παραμύθια που σώζονται σε κάθε γωνιά της χώρας μας. Με αυτά μεγάλωσαν οι πρόγονοί μας, αυτά διατηρούμε στη μνήμη μας και με αυτό το πρόγραμμα έγινε μια μικρή προσπάθεια διατήρησής τους για τις επόμενες γενιές.

Θεσσαλία

Σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία η Θεσσαλία θεωρείται η πρωταρχική κοιτίδα του Ελληνισμού. Στη Θεσσαλία κατά τη μυθολογία έγινε η Σύγκρουση Θεών και Τιτάνων. Οι Τιτάνες είχαν στην κατοχή τους το όρος Όθρυς και οι Θεοί τον Όλυμπο.

Στον πόλεμο μεταξύ των δύο πλευρών υπήρχε και η εκτίναξη βράχων, μερικές φορές ακόμα και βουνών με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν έτσι τα μικρότερα βουνά της περιοχής όπως είναι ο Τίτανος, το Φυλλείον κ.α.. Οι Θεοί νίκησαν τους Τιτάνες έγιναν άρχοντες του κόσμου και τους έριξαν στα Τάρταρα εκτός από τον Προμηθέα και τον Άτλαντα. Τους δύο αυτούς Τιτάνες τους τιμώρησαν εξοβελίζοντάς τους τον Προμηθέα στον Καύκασο δεμένο χειροπόδαρα σε βράχο να υποφέρει από τα συνεχή ραμφίσματα του αετού και τον Άτλαντα στη Δύση έχοντας ως τιμωρία να κουβαλά στους ώμους του αιώνια τον ουρανό.

Οι άνθρωποι όμως θεωρούσαν τους Τιτάνες προστάτες τους πράγμα το οποίο μετά την τιμωρία των τελευταίων έκανε τους ανθρώπους κακούς και έτσι ο Δίας αποφάσισε να τους εξαφανίσει με ένα κατακλυσμό. Ο Προμηθέας συμβούλεψε τότε τον Θεσσαλό γιο του, το Δευκαλίωνα να κατασκευάσει μία κιβωτό για να σωθεί. Όταν άρχισε να βρέχει ο Θεσσαλός μαζί με τη γυναίκα του Πύρρα κλείστηκαν στην κιβωτό μαζί με όλες τις απαραίτητες προμήθειες. Εννιά μέρες έβρεχε με αποτέλεσμα όλα να χαθούν κάτω από το νερό εκτός από κάποιες κορυφές βουνών. Την τελευταία μέρα (την ένατη) η κιβωτός προσάραξε στο όρος Όθρυς της Θεσσαλίας.

Αφού τραβήχτηκαν τα νερά ο Δευκαλίωνας και η Πύρρα βγήκαν από την κιβωτό και έκαναν μία θυσία για να ευχαριστήσουν τον Θεό Δία, ο Δίας αποδέχτηκε την θυσία τους και ευχαριστημένος καθώς ήταν τους ζήτησε να του πουν μία χάρη. Ο Δευκαλίωνας και η Πύρρα ζήτησαν από το Δία να φτιάξει και άλλους ανθρώπους και έτσι έγινε. Ο Δίας τους είπε να σκιάσουν τα πρόσωπα τους και να πέρνουν λιθάρια από τη Γη και να τα ρίχνουν πίσω τους χωρίς να κοιτάνε. Όπου έριχνε ο Δευκαλίωνας τα λιθάρια θα γινόντουσαν άντρες και όπου η Πύρρα γυναίκες. Έτσι δημιουργήθηκε ένας νέος Λαός που θα ονομαζόταν Έλληνες.

Ποταμός Ενιπέας

Στην ελληνική μυθολογία ο **Ενιπεύς** ήταν ο ωραιότερος από όλους τους ποτάμιους θεούς, γιος του Ωκεανού και της Τηθύος. Η ονομασία του ποταμού προέρχεται από κάποια θαλασσινή θεότητα, πατέρα του Πελία και του Νηλέα και συζύγου της Τυρώς. Κατά τον Όμηρο, τον Ενιπέα ερωτεύθηκε η Τυρώ, κόρη του Θεσσαλού Σαλμωνέως και της Αλκιδίκης, η οποία ήταν σύζυγος του Κρηθέως.

Ο θεός Ποσειδώνας είδε την Τυρώ και την ερωτεύθηκε. Επειδή όμως καταλάβαινε ότι η ερωτευμένη κόρη δεν θα δεχόταν τον δικό του έρωτα, πήρε τη μορφή του Ενιπέως.

Η Τυρώ ξεγελάστηκε και δέχθηκε τον Ποσειδώνα. Ο θεός απεκάλυψε αργότερα την ταυτότητά του στην Τυρώ και της προείπε τη γέννηση των δίδυμων παιδιών τους, του Πελία και του Νηλέα. Έτσι, χαρακτηρισμός «Ενιπεύς» είναι ένα επίθετο που συνόδευε τον Ποσειδώνα. Ετυμολογικά προέρχεται από το ρήμα ἐνιπάω -ῶ που σημαίνει είμαι βοερός, θορυβώδης. Άρα βοερό, θορυβώδες ποτάμι με πλούσια νερά ήταν ο Ενιπέας.

Άλλος μύθος παρουσιάζει τον Ενιπέα ως έναν πάρα πολύ όμορφο νέο, αντικείμενο πόθου για όλες τις θεές, ο οποίος όμως έδειξε την προτίμησή του στη θεά του έρωτα, Αφροδίτη, προκαλώντας την οργή της Ήρας. Για να τον εκδικηθεί, η βασίλισσα των θεών τον μεταμόρφωσε σε ποταμό και τον καταράστηκε όσο όμορφος ήταν, τόσο επώδυνο να είναι το τέλος του. Λατρευόταν στη Θεσσαλία κατά τον Απολλόδωρο και στην Ήλιδα κατά το Στράβωνα. Η ίδια θεότητα απαντάται και στην Πιερία και στην Ήλιδα. Τον Αύγουστο του 50 π.Χ. κοντά στον Ενιπέα έγινε η αποφασιστική μάχη ανάμεσα στον Ιούλιο Καίσαρα και στον Πομπήιο, γνωστή ως μάχη των Φαρσάλων.

Ποταμός Αχελώος

Ο μύθος λέει πως ο Αχελώος ήταν ο μεγαλύτερος από τους 3.000 γιούς του Ωκεανού και της Τηθύος (Γαίας), πατέρας των Νυμφών και των Σειρήνων. Μεταμορφωμένος σε ταύρο πάλεψε με τον Ηρακλή για την καρδιά της Δηιάνειρας. Ο Ηρακλής έσπασε το κέρατο του ταύρου-Αχελώου και την έκανε γυναίκα του.

Τρίκαλα -Ληθαίος ποταμός

Για την εμφάνιση του ονόματος Τρίκαλα υπάρχουν διάφορες θεωρίες. Σύμφωνα με τις μυθολογικές παραδόσεις, η πόλη πήρε το όνομά της από τη νύμφη Τρίκκη, κόρη του Πηνειού ή κατ' άλλους του Ασωπού ποταμού.Το πιθανότερο είναι ότι η ονομασία Τρίκαλα προέρχεται από την εξέλιξη αυτού του ονόματος, ενώ κατά μια άλλη άποψη το όνομα της πόλης προήλθε από χαρακτηρισμό της θεάς Αρτέμιδος (Τρίκαλος Αρτεμις), της οποίας ναός υπήρχε στην περιοχή.

Ο Ληθαίος ποταμός της Βόρειας Θεσσαλίας είναι ένα από τα τέσσερα ποτάμια των Τρικάλων (Ληθαίος, Αγιαμονιώτης, Πηνειός, Κουμέρκης). Διασχίζει την πόλη, η οποία οφείλει ένα μεγάλο μέρος του φυσικού κάλλους της στο γραφικό αυτό ποταμό. Στενά δεμένα λοιπόν με το υγρό στοιχείο από την αρχαιότητα, τα Τρίκαλα χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη του ποταμού αυτού, που αποτελεί το κυριότερο αξιοθέατό τους. Δεδομένου ότι χωρίζει την πόλη στα δυο, οι όχθες του συνδέονται με δέκα γέφυρες, μισές από τις οποίες είναι για πεζούς.

Σύμφωνα με τον Στράβωνα, κοντά στο Ληθαίο γεννήθηκε ο Ασκληπιός, ο θεός της Ιατρικής. Σε μια από τις γέφυρες, υπάρχει άγαλμα του Ασκληπιού φιλοτεχνημένο από τον γλύπτη Θεόδωρο Βασιλόπουλο.

Πηνειός – Τέμπη – Όλυμπος -Κίσσαβος

Ο **Πηνειός** ή **Αργυροδίνης** όπως τον ονομάζει ο **Όμηρος**, ήταν ο θεός ποταμός της Θεσσαλίας. Με τη Νύμφη **Κρέουσα**, κόρη του Ωκεανού και της Γαίας, γέννησε τον **Υψέα**, βασιλιά των Λαπιθών και τη **Στίλβη**, μητέρα του Λαπίθου και του Κένταυρου. Επίσης κόρη του Πηνειού ήταν και η Νύμφη **Δάφνη**, ιέρεια της Μητέρας Γης.

Στα πράσινα νερά του ποταμού καθρεφτίζονται οι απότομες πλαγιές του θεϊκού Ολύμπου και του Κίσσαβου (Όσσα). Καθώς κοιτάζεις θαμπωμένος τη θέα που σου προσφέρουν, έρχεται στον νου σου η ποίηση της ελληνικής μυθολογίας. Ο πόλεμος ανάμεσα στα δυο βουνά, από τον οποίο ο δυνατός Όλυμπος κέρδισε το χιόνι, ενώ ο Κίσσαβος έμεινε με τη βροχή, που τα σύννεφα πάνω στην κορυφή του μαρτυρούν το βασίλειό της.

Πριν από εκατομμύρια χρόνια, ένας σεισμός χώρισε τον Όλυμπο σε δύο μέρη. Τα νερά της τεράστιας λίμνης που κάλυπτε όλη τη Θεσσαλία βρήκαν διέξοδο προς τη θάλασσα και δημιούργησαν την κοιλάδα των Τεμπών. Μάλιστα, λέγεται πως αν ο Όλυμπος και ο Κίσσαβος ενωθούν, εφαρμόζουν σχεδόν τέλεια. Η κοιλάδα έχει μήκος 10 χιλιόμετρα, ενώ στο στενότερο σημείο της σχηματίζεται ένα φαράγγι-πέρασμα, με πλάτος 25 μ. και βάθος περίπου 500 μ. Κατά τη μυθολογία, ο θεός Απόλλωνας ήταν ερωτευμένος με τη Δάφνη, την κόρη του Πηνειού. Ο πατέρας της για να τους χωρίσει τη μεταμόρφωσε σε φυτό, για αυτό και η δάφνη αφθονεί στην περιοχή. Εκεί, επίσης, ο θεός Πάνας κυνηγούσε τις δρυάδες και τις νύμφες.

Πηνειός – Τέμπη

Πηνειός – Τέμπη – Όλυμπος -Κίσσαβος

Πολλοί είναι οι μύθοι που συνδέονται με τη γένεση του Πηνειού. Ο ένας λέει πως ήταν γιος του **Ωκεανού** και της **Τηθύος**, αδελφός των Ωκεανίδων. Ο άλλος πως δημιουργήθηκε από τα δάκρυα των δύο βουνών, της Πίνδου και του Λίγκου. Ο μύθος λέει πως οι Θεοί του Ολύμπου ζήλεψαν την εύνοια του **Απόλλωνα** για την όμορφη Πίνδο, στην οποία είχε εμπιστευτεί τις αγαπημένες του Μούσες και Νύμφες. Από την ένωση της Πίνδου και του ξακουστού Λίγκου (σημερινά όροι Χάσια), άρχισαν να ξεπροβάλουν μαγευτικές κοιλάδες και γοητευτικά τοπία στη Δυτική Θεσσαλία. Αυτό εξόργισε ακόμη περισσότερο τους Θεούς και απαίτησαν τον χωρισμό τους. Το ζευγάρι, από τότε, νοσταλγώντας την χαμένη αγάπη και ευτυχία του, δακρύζει συνέχεια. Από τα δάκρυα τους δημιουργήθηκε ο Πηνειός, ο οποίος πηγάζει από το σημείο του χωρισμού των δύο αγαπημένων βουνών. Μεταγενέστερες παραδόσεις αναφέρουν επίσης πως ο Πηνειός, με τον Αχελώο και τον Άραχθο ήταν αδέλφια και κατοικούσαν στην Πίνδο. Ένα πρωί διαπίστωσαν πως η μητέρας τους έλειπε. Αποφάσισαν λοιπόν να πάρουν διαφορετικές κατευθύνσεις για να την ψάξουν. Ο μεγαλύτερος, ο Αχελώος, έκανε προς το Βραχώρι (Αγρίνιο) σχίζοντας ορμητικά τα βουνά και αφρίζοντας. Ο δεύτερος, ο Άραχθος, πήγε προς την Άρτα και ο μικρότερος, ο Πηνειός, κατέβηκε στη Θεσσαλία. Αφού έψαξαν χωρίς αποτέλεσμα, απελπισμένοι έπεσαν στη θάλασσα και πνίγηκαν.

Πηνειός – Τέμπη – Όλυμπος -Κίσσαβος

Η Όσσα είναι ένα από τα βουνά του νομού Λάρισας και βρίσκεται εξ ολοκλήρου, στα όρια του νομού. Από τον 11ο μ.Χ. αιώνα και μετά είναι γνωστή **ως Κίσσαβος**, στα βυζαντινά χρόνια λεγόταν και Όρος των Κελλίων, εξαιτίας των πολλών μοναστηριών, μοναχών και ασκητών. Ένα μεγάλο μέρος του Κισσάβου αποτελούσε μέρος μοναστικού κέντρου το οποίο καλούνταν «Όρος των Κελλίων». Ο συγκροτημένος όγκος του Κισσάβου και η κωνική κορυφή σαν πυραμίδα, τον κάνουν τόσο ξεχωριστό ώστε να διακρίνεται από πολύ μακριά. Ο Κίσσαβος, είναι ένα βουνό με δυο όψεις: Την άγονη και βραχώδη βορειοδυτική πλευρά, αντίθετα με τη νότια και την ανατολική πλευρά του που είναι κατάφυτη από δάση.

Στη μυθολογία, η αναφορά του ονόματος της Όσσας, γίνεται όταν ο Ώτος και ο Εφιάλτης, γιοι του Αλωέως, και ακτιβιστές από το τρίτο γένος, θέλησαν να διεκδικήσουν την εξουσία του Δία. Πήραν λοιπόν το Πήλιο, λέει η μυθολογία, και το κάθισαν επάνω στην Όσσα, για να μπορέσουν να ανέβουν στον Όλυμπο και να καταλύσουν τους θεούς. Φυσικά ο Δίας, ο θεός των θεών, τους τιμώρησε. Αν και από τον Όμηρο το βουνό δεν χαίρει ιδιαίτερης εκτίμησης, αφού οι περισσότερες περιγραφές αφορούν στο θεϊκό Όλυμπο, οι ξένοι περιηγητές, που το επισκέφτηκαν κατά καιρούς, το μνημονεύουν στα διάφορα έργα τους. Στο βουνό, κατοικούσαν κατά την αρχαιότητα Μάγνητες των οποίων η χώρα (Μαγνησία) άρχιζε από τις εκβολές του Πηνειού και κατέληγε στη χερσόνησο των Τρικέρων. Συνδέεται με τις Νύμφες, με τη λατρεία της Δήμητρας, με τον Ασκληπιό, με τον Ηρακλή (ο μύθος θέλει εδώ να άφησε την τελευταία του πνοή), με το Φιλοκτήτη (εδώ έζησε ο ήρωας του Τρωικού πολέμου), με το Μ. Αλέξανδρο κ.ά.

Πηνειός – Τέμπη – Όλυμπος -Κίσσαβος

Ο **Όλυμπος** είναι το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας γνωστό παγκοσμίως κυρίως για το μυθολογικό του πλαίσιο, καθώς στην κορυφή του (Μύτικας -2.918 μ.) κατοικούσαν οι Δώδεκα Ολύμπιοι Θεοί σύμφωνα με τη θρησκεία των αρχαίων Ελλήνων. Είναι επίσης το δεύτερο σε ύψος βουνό στα Βαλκάνια. Ο συμπαγής ορεινός του όγκος δεσπόζει επιβλητικός στα όρια Μακεδονίας και Θεσσαλίας, με μια σειρά από ψηλές κορυφές που αυλακώνουν βαθιές χαράδρες, γύρω από τις οποίες εκτείνεται μια περιοχή ιδιαίτερης βιοποικιλότητας. Για την προστασία της μοναδικής αυτής κληρονομιάς, ανακηρύχθηκε ήδη από το 1938 ως ο πρώτος Εθνικός Δρυμός της Ελλάδας.

Το σχήμα του Ολύμπου, η πολύμορφη και ευμετάβλητη γοητεία της φύσης του, οι ψηλές κορυφές του, γεμάτες ομίχλη και χαμηλά σύννεφα που φέρνουν συχνά καταιγίδες, προκάλεσαν δέος και θαυμασμό στον προϊστορικό άνθρωπο που κατοίκησε στους πρόποδές του, όπου η αρχαιολογική σκαπάνη αποκαλύπτει σήμερα ευρήματα από οικισμούς της εποχής του σιδήρου. Οι πρώτοι αυτοί κάτοικοι της περιοχής θα δημιουργήσουν τους θρύλους που αργότερα θα αποδώσουν το Δωδεκάθεο των Αρχαίων Ελλήνων.

Οι δώδεκα θεοί κατοικούν στα φαράγγια, «τις πτυχές του Ολύμπου» όπως τα αποκαλεί ο Όμηρος- όπου βρίσκονται και τα παλάτια τους. Το Πάνθεον (ο σημερινός Μύτικας), είναι το σημείο συνάντησής τους, θέατρο των Θυελλωδών συζητήσεών τους. Ο θρόνος του Δία (το σημερινό Στεφάνι), φιλοξενεί αποκλειστικά τον αρχηγό των θεών, τον Δία (Ζευς). Από κει εξαπολύει τους κεραυνούς του δείχνοντας έτσι την «Θεϊκήν του μήνιν». Το δωδεκάθεο συμπληρώνουν η Ήρα, η Εστία, η Δήμητρα, ο Ποσειδώνας, η Αθηνά, ο Απόλλων, η Άρτεμις, ο Ερμής, ο Άρης, η Αφροδίτη και ο Ήφαιστος, Ο Όλυμπος στην Ιλιάδα ονομάζεται μέγας, μακρύς, αιγλήεις (δηλ. λαμπρός), πολύδενδρος.

Στις ανατολικές παρυφές του Ολύμπου, στην Πιερία, η μυθολογική παράδοση τοποθέτησε τις εννέα Μούσες, προστάτιδες των Καλών Τεχνών, θυγατέρες του Δία και της Τιτάνιδας Μνημοσύνης: την Κλειώ, την Ευτέρπη, τη Θάλεια, τη Μελπομένη, την Τερψιχόρη, την Ερατώ, την Πολύμνια, την Ουρανία και την Καλλιόπη.

Νεραϊδοχώρι Δήμου Πύλης

Το Νεραϊδοχώρι ή Βετερνίκ (παλαιά ονομασία που δεν ισχύει πια) είναι ορεινό χωριό και ανήκει στο δήμο Πύλης. Είναι χτισμένο στις πλαγιές του Κόζιακα (σε υψόμετρο 1140 μέτρων).

Σύμφωνα μ' έναν θρύλο, κάποτε ζούσαν δύο όμορφα και πλούσια κορίτσια στο νεραϊδοχώρι. Το ένα το έλεγαν Μαρία (< Μάρω >) και το άλλο Νεραϊδούλα. Μια μέρα κλέφτες πατήσανε το χωριό, με σκοπό να αιχμαλωτίσουν τα δύο κορίτσια. Εκείνα όμως, κατόρθωσαν να ξεφύγουν. Η μία ανέβηκε στην κορυφή του ενός βουνού και η άλλη στην κορυφή του άλλου. Όταν οι κλέφτες φύγανε, τα κορίτσια δεν γυρίσανε στο χωριό, είχαν χαθεί. Οι γέροι και οι γριές του χωριού λέγανε ότι πολλές φορές, τις φεγγαρόλουστες βραδιές, βλέπανε τις σκιές τους και τις νύχτες άκουγαν τις παραπονιάρικες φωνές τους. Από τότε τα βουνά πήραν τα ονόματα «Μαρόσα» και «Νεράιδα», εκ του οποίου και η ονομασία του χωριού «Νεραϊδοχώρι».

Ένας άλλος θρύλος αναφέρεται στο γεφύρι του «φαραγγιού της γριάς» το οποίο βρίσκεται ανάμεσα στα χωριά Περτούλι και Νεραϊδοχώρι. Σύμφωνα μ' αυτόν τον θρύλο, το γεφύρι αυτό είχε γκρεμιστεί πολλές φορές από την ορμή των νερών του φαραγγιού. Ο Πρωτομάστορας ισχυριζόταν ότι το αίμα των κοκόρων και των αρνιών που θυσιαζόταν δεν ήταν αρκετό για να στεριώσει το γεφύρι. Έπρεπε να θυσιαστεί άνθρωπος. Έτσι άρπαξαν μια γριά ζητιάνα και την έχτισαν στα θεμέλια του γεφυριού. Από τότε λέγεται «Το Γεφύρι της Γριάς» και ο διαβάτης που περνάει από κει ακούει το θρήνο της ή τη βλέπει να κάθεται στο γεφύρι.

Βροντερό Τρικάλων

Το Βροντερό είναι ένα χωριό των Τρικάλων πνιγμένο στο πράσινο. Στο χωριό αυτό υπάρχει ο ναός του Αγίου Γεωργίου. Ένας θρύλος αναφέρει ότι στον Άγιο Γεώργιο, την ημέρα της γιορτής του ο Άγιος, έστελνε ένα ελάφι, το οποίο οι πιστοί θυσίαζαν και έτρωγαν όλοι. Κάποτε όμως το ελάφι άργησε, οι χωριανοί ετοιμάστηκαν για την εκκλησία και όταν το ελάφι φάνηκε, εκείνοι αρνήθηκαν να το θυσιάσουν για να μη λερώσουν τα γιορτινά τους ρούχα, με αποτέλεσμα ο Άγιος να δυσαρεστηθεί και να μην τους ξαναστείλει ελάφι.

Μαλακάσι

Το Μαλακάσι ανήκει στο νομό Τρικάλων και καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα του. Βρίσκεται στην αριστερή παράκαμψη της εθνικής Τρικάλων – Ιωαννίνων μετά την Παναγιά και σε απόσταση 50 χιλιομέτρων από την Καλαμπάκα. Από τις βόρειες πλαγιές του Λάκμου (Περιστέρι και Ζυγό), στα δυτικά του χωριού Ρούτζι και Χίνιστα που συγκλίνουν με αποτέλεσμα να σχηματίζεται το Μαλακασιώτικο ρέμα (έτσι ονομάζεται το πρώτο κομμάτι του Πηνειού ποταμού). Το Μαλακάσι στοιχειώνεται από πολλούς θρύλους. Ένας από αυτούς αναφέρεται στην περίφημη Κατάρα.

Σύμφωνα με τον θρύλο, η < Κατάρα> πήρε το όνομα της από έναν άτυχο δεσπότη ο οποίος πάγωσε περνώντας από κει (κατά τη διάρκεια του χειμώνα). Πριν πεθάνει, ο ταξιδιώτης καταράστηκε την κορυφή και το σημείο του θανάτου του. Γι΄ αυτό η Κατάρα ονομάζεται αλλιώς και < Κάμπος του Δεσπότη>. Άλλος θρύλος αναφέρεται στον βράχο <Πέτρα –Φίδι> όπου λέγεται ότι υπήρχε μια φωλιά <δράκου-φιδιού> ο οποίος στοίχειωνε την περιοχή και φύλαγε έναν κρυμμένο θησαυρό. Οι άνθρωποι θέλοντας να βγάλουν το τέρας από τη φωλιά του, το δελέασαν να βγει έξω χρησιμοποιώντας έναν κάδο αλατισμένο γάλα που ανάγκασε το θεριό να κατέβει στο ποτάμι για να πιεί νερό. Τότε οι άνθρωποι εκμεταλλευόμενοι την ευκαιρία μπήκαν στην φωλιά του και μη μπορώντας να βρουν το θησαυρό την κατέστρεψαν. Όταν γύρισε ο δράκος εξαγριώθηκε και το σφύριγμά του ακούστηκε μέχρι το χωριό. Οργισμένος καθώς ήταν , χτύπησε με την ουρά του το βράχο, ο οποίος σχίστηκε στη μέση. Από τότε στην <Πέτρα – Φίδι> διακρίνονται τα ίχνη των ραβδώσεων από το χτύπημα (σύμφωνα πάντα με τα λεγόμενα του θρύλου).

Αγία Θεοδώρα Αρκαδία

Ένα από τα πιο παράξενα εκκλησάκια στην Ελλάδα, το οποίο βρίσκεται μερικά χιλιόμετρα έξω από τη Μεγαλόπολη της Αρκαδίας είναι της Αγίας Θεοδώρας.

Στη σκεπή του έχουν φυτρώσει 17 μεγάλα δέντρα, των οποίων οι ρίζες δεν φαίνονται πουθενά και προσδίδουν στο μικρό ναό ένα δυσανάλογα μεγάλο για το μέγεθός του βάρος, που λέγεται πως αποτελεί αίνιγμα για τους ειδικούς.

Ο βυζαντινός ναός, χτισμένος τον 12ο αιώνα, μοιάζει ετοιμόρροπος κι όμως κατορθώνει να αντιστέκεται ακόμη και στα δυνατά ρέματα νερού που περνούν τον χειμώνα από τη περιοχή, ενώ κάτω από το εκκλησάκι αναβλύζει δροσερό, πόσιμο νερό.

Σύμφωνα με την παράδοση, τα τελευταία λόγια της Αγίας Θεοδώρας, η οποία εκτελέστηκε ήταν: «το σώμα μου να γίνει εκκλησιά, τα μαλλιά μου δένδρα και το αίμα μου ποτάμι».

Γεφύρι της Άρτας

Το **Γεφύρι της Άρτας** (στην λαϊκή παράδοση **γιοφύρι της Άρτας**) είναι λιθόκτιστη γέφυρα του ποταμού Αράχθου, του 17ου αιώνα, στην πόλη της Άρτας, που έγινε πασίγνωστη από το ομώνυμο θρυλικό δημοτικό τραγούδι που αναφέρεται στην *«εξ ανθρωποθυσίας»* θεμελίωσή του.

Το γνωστό δημοτικό τραγούδι «της Άρτας το γεφύρι», που υπήρξε πρότυπο για παραλλαγές σε όλη τη Βαλκανική χερσόνησο, αναφέρει σχετικά σε στίχο του: «Αν δε στοιχειώσετε άνθρωπο, γεφύρι δεν στεριώνει». Έτσι ο πρωτομάστορας αποφάσισε να παραπλανήσει τη γυναίκα του προφασιζόμενος, ότι έχασε την βέρα του στα θεμέλια. Εκείνη προθυμοποιήθηκε να ψάξει και τότε ο πρωτομάστορας προχώρησε στο μακάβριο σχέδιο της ανθρωποθυσίας. Όταν η τραγική γυναίκα κατάλαβε, ότι οι μάστορες και κυρίως ο Πρωτομάστορας άντρας της την ξεγέλασαν, έριξε βαριά κατάρα για όσους διαβούν το γεφύρι: *«Αν τρέμουν τ' άγρια βουνά, να τρέμει το γιοφύρι κι αν πέφτουν τ' άγρια πουλιά, να πέφτουν οι διαβάτες». «Ως τρέμει το καρυόφυλλο, να τρέμει το γιοφύρι κι ως πέφτουν τα δεντρόφυλλα, να πέφτουν οι διαβάτες»*

Με το χτίσιμο της γυναίκας του Πρωτομάστορα στα θεμέλια πραγματοποιήθηκε η θυσία που απαιτούσαν τα στοιχειά του ποταμού προκειμένου να επιτρέψουν στους ανθρώπους να γεφυρώσουν τις δύο όχθες του ορμητικού Άραχθου. Μέχρι και σήμερα όταν οι Αρτινοί διασχίζουν το γεφύρι της Άρτας λέγεται πως χαμηλώνουν τη φωνή και τα μάτια αποδίδοντας φόρο τιμής στην Πρωτομαστόρισσα, που με τη θυσία της αλλά και την αλλαγή της κατάρας της σε ευχές προσέφερε στους ντόπιους ένα μνημείο -σύμβολο στο πέρασμα του χρόνου. Ο θρύλος του Γεφυριού της Άρτας έκανε το πέτρινο πέρασμα γνωστό με την βοήθεια του δημοτικού τραγουδιού. Η εικόνα του Γεφυριού έχει κοσμήσει πίνακες, κεντήματα, χαλκογραφίες, νομίσματα και ξυλόγλυπτα κάνοντας διαχρονικό και προσφέροντας του μια θέση ανάμεσα στα υπόλοιπα θρυλικά ελληνικά μνημεία.

Γεφύρι της Άρτας

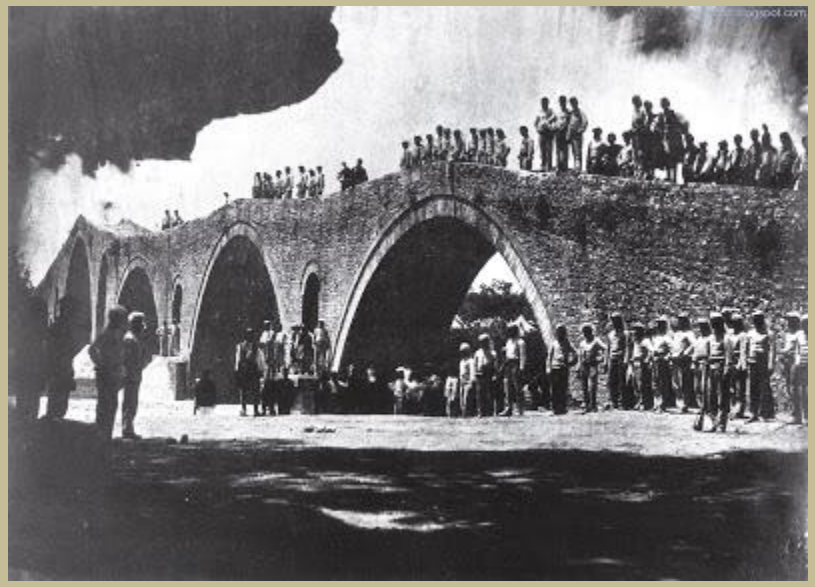

Λίμνη Κάρλα

Βρίσκεται στους πρόποδες του βόρειου Πηλίου και αναφέρεται στα έργα των αρχαίων ποιητών καθώς από εκεί ξεκίνησε η Αργοναυτική εκστρατεία και εκεί έγινε η Κενταυρομαχία που ενέπνευσε όλους τους αρχαίους γλύπτες. **Στην περιοχή ο Ηρακλής έρχεται για να κάνει αποξηραντικά έργα ανοίγοντας ένα κανάλι προς τα Τέμπη.**

Από την περιοχή θα ξεκινήσει για την Κολχίδα η Αργώ των Αργοναυτών.

Ο Εύμηλος, γιος του ΄Αδμητου, βασιλιά των Φερών, με 11 πλοία από τις πόλεις Φερές, Βοίβη, Γλαφυρές και Ιωλκό θα ξεκινήσει για τον Τρωϊκό πόλεμο. Στην Τροία πολέμησε και ο Πρόθοος με 40 πλοία, βασιλιάς του Πηνειού και του Πηλίου, της Βόρειας και Ανατολικής Κάρλας και ο Φιλοκτήτης, βασιλιάς της Μελιβοίας, ξακουστός για την ευστοχία του στο τόξο.

Ο θεός Απόλλων περνάει 9 χρόνια στην περιοχή βόσκοντας τα κοπάδια του ΄Αδμητου, τιμωρημένος από τους θεούς, και εδώ συνάντησε τη Δάφνη που κυνηγώντας την για να ξεφύγει παρακάλεσε το Δία και τη μεταμόρφωσε στο δένδρο δάφνη.

Εδώ ο Απόλλων είδε τη βασιλοπούλα Κορωνίδα, κόρη του βασιλιά Φλεγύα, της παραλίμνιας πόλης Λακέρειας και από το σμίξιμό τους γεννήθηκε ο Ασκληπιός.

Στην περιοχή της Κάρλας ήρθε και ο Θησέας, φίλος του βασιλιά των Λαπιθών Πειρίθου και τέλος περνούσαν οι Αμαζόνες καθώς κατέβαιναν για να χτυπήσουν το βασίλειο των Αθηνών καθώς ο Πλούταρχος αναφέρει ότι δυτικά της λίμνης στο όρος Κυνός Κεφαλαί, έβρισκαν τάφους των Αμαζόνων.

Ιωάννινα

Ο θρύλος της Ντραμπάτοβας

Η Ντραμπάτοβα είναι από τις μεγαλύτερες πηγές της λίμνης των Ιωαννίνων. Η πηγή αναβλύζει κάτω από έναν τεράστιο βράχο στους πρόποδες του Μιτσικελίου, σχηματίζοντας ένα μεγάλο κοίλωμα στο εσωτερικό του. Κανένας όμως δεν είχε εισχωρήσει μέσα στο κοίλωμα αυτό, μέχρι που την επισκέφτηκε ο Αλή Πασάς. Έτυχε σε εποχή ανομβρίας, οπότε η στάθμη των νερών είχε χαμηλώσει, πλησίασε κάτω από το βράχο και προσπάθησε να διακρίνει τι υπήρχε μέσα και κάτω από αυτόν. Όμως επικρατούσε βαθύ σκοτάδι και δεν μπόρεσε να διακρίνει τίποτα. Τότε διέταξε τον τσοχαντάρη του να ξεντυθεί και να μπει μέσα, για να διερευνήσει το βαθούλωμα. Τρέμοντας εκείνος ολόκληρος μπροστά στη θέα της σπηλιάς δίσταζε να εκτελέσει την εντολή. Τότε ο Αλής αγριεμένος έβγαλε το μαχαίρι του και απειλώντας τον του είπε: " Ή έμπα ωρέ παλιάραπε ή σου κόβω την κόκα (κεφάλι)". Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα για το δύστυχο αράπη. Προκειμένου όμως να χάσει το κεφάλι του προτίμησε να μπει. Τρέμοντας ολόκληρος ξαναβγήκε μετά από λίγο και είπε στον Αλή: "Κόψε με καλύτερα, Πασά μου, παρά να με βάλεις σε αυτή τη μαύρη κόλαση".

Ιωάννινα

Η Βάβω

Στο Νησί της Λίμνης των Ιωαννίνων, μετά την εκκλησία του Αγίου Ιωάννη και κοντά στον Άγιο Παντελεήμονα, υψώνονται κάποια απότομα βράχια, σχηματίζοντας ένα είδος βαθουλώματος. Από παλιά οι νησιώτες, αλλά και οι Γιαννιώτες, γνωρίζουν την τοποθεσία με το όνομα "βάβω". Σε αυτό το μέρος, λένε πως κατοικούσε μια γριά, η οποία ανταπέδιδε τις κραυγές και τις φωνές των περαστικών, περιπαίζοντάς τους. Η μυθοπλασία αυτή θυμίζει τον αρχαίο ελληνικό μύθο της Ηχούς και του Νάρκισσου, με τη διαφορά ότι η αρχαία Ηχώ ήταν μια πανέμορφη Νύμφη. Η λαϊκή φαντασία απέδωσε το φυσικό φαινόμενο της ηχούς σε μια βάβω, κρυμμένη στα έγκατα της λίμνης.

Λίμνη Παμβώτιδα

Η πρώτη ιστορία που αφορά τη λίμνη είναι εκείνη που την ενώνει με τη μοίρα της Κυρά-Φροσύνης, της όμορφης Γιαννιώτισσας αρχόντισσας, την οποία έπνιξε στα νερά της λίμνης μαζί με άλλες 16 γυναίκες ο Αλή Πασάς. Η Φροσύνη, ανηψιά του Δεσπότη Γαβριήλ Γκάγκα, ήταν γυναίκα του Γιαννιώτη μεγαλέμπορα Δημήτρη Βασιλείου. Πλούσια, όμορφη, χειραφετημένη γυναίκα της μεγαλοαστικής ζωής, κρατούσε ανοιχτό σαλόνι στα Γιάννινα. Ανάμεσα στους θαυμαστές της και ο γιος του Αλή πασά, ο Μουχτάρ. Την αγάπησε παράφορα και γρήγορα έγινε ερωμένη του. Μια μέρα κάποιος χρυσοχόος έδωσε προς πώληση στα χαρέμια της αυλής ένα αδαμαντοκόλλητο δαχτυλίδι βαρύτιμο. Το δαχτυλίδι έφτασε στα χέρια της ζηλότυπης γυναίκας του Μουχτάρ, που αναγνώρισε το δικό της δαχτυλίδι, που το είχε δωρίσει στο σύζυγό της τη μέρα των γάμων τους. Τα πειστήρια της συζυγικής απιστίας ήταν πρόδηλα. Η απατημένη σύζυγος κατέφυγε στον πεθερό της ζητώντας ικανοποίηση. Και ένα βράδυ του 1801 με προσταγή του Αλή, Τούρκοι αστυνόμοι όρμισαν στα Γιαννιώτικα σπίτια και άρπαξαν 17 γυναίκες, μαζί και την κυρά-Φροσύνη και τις έριξαν στις φυλακές του Κάστρου. Μια νύχτα τις κατέβασαν από τη σκάλα του βράχου του Ασλάν τζαμιού κάτω στη λίμνη, τις έβαλαν στη βάρκα, τις έκλεισαν σε δερμάτινα σακιά με βαριά λιθάρια και τις έπνιξαν στα νερά. Σε μια-δυο μέρες το κορμί της κυρά-Φροσύνης ανέβηκε από το βυθό στην άκρη της λίμνης, ανάμεσα σε Στρούνι και Πέραμα. Τότε συγγενείς και φίλοι, χωρίς πομπές και τελετουργίες έθαψαν το σώμα της στην απόμερη εκκλησιά των Αγίων Αναργύρων στο Στρούνι (Αμφιθέα.)

Παναγία Ντουραχάνη

Το 1434 ο Αριανίτης Σπάτας Κομνηνός, που κυριαρχούσε στη νότια περιοχή του Ελβασάν, επαναστάτησε εναντίον του Σουλτάνου. Σε μια σύγκρουση που έγινε κατατρόπωσε το στρατό του Τούρκου Αλή και εξανάγκασε όσους είχαν απομείνει να καταφύγουν στα Ιωάννινα. Όταν έμαθε την ήττα του τούρκικου στρατού ο Ντουραχάν Πασάς, που είχε σαν έδρα του τη Θεσσαλία, ετοίμασε εκστρατεία, προκειμένου να βοηθήσει τον Αλή εναντίον του Αριανίτη. Ξεκίνησε το πέρασμα των βουνών, από τη Θεσσαλία προς την Ήπειρο, μέσα στην καρδιά του χειμώνα. Φαίνεται πως έφτασε νύχτα στο Δρίσκο, από όπου κατηφόριζε προς τα Ιωάννινα. Η λίμνη λόγω του χιονιού είχε παγώσει και έμοιαζε με στεριά. Μέσα στην παγερή νύχτα και τη χιονοθύελλα ή την ομίχλη που επικρατούσε, αποπροσανατολίστηκε και διέσχισε τη λίμνη μαζί με όλο το στράτευμα, τα ζωντανά και τις αποσκευές, χωρίς να σπάσει ο πάγος και βρέθηκε στα Γιάννενα. Όταν ξημέρωσε και διαπίστωσε από πού είχε περάσει με ολόκληρο το στράτευμά του, απέδωσε τη σωτηρία του σε θαύμα. Αφού κατατρόπωσε τον Αριανίτη, επέστρεψε στο σημείο, από όπου είχε περάσει την παγωμένη λίμνη. Εκεί έλεγαν ότι υπήρχε ένα εικονισματάκι με ένα καντήλι και ένα εικόνισμα της Παναγίας. Σύμφωνα με το θρύλο ο Πασάς είχε Χριστιανικές ρίζες και απέδωσε τη σωτηρία του στο εικόνισμα. Έτσι, έδωσε εντολή να χτιστεί στο μέρος εκείνο ένα μοναστήρι, το μοναστήρι της Παναγίας της Ντουραχάνη.

ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ

- http://iteakarditsas.blogspot.com
- el.wikipedia.org/wiki
- www.mixanitouxronou.gr
- now24.gr
- cristeyst.wordpress.com
- http://enjoythessaly.com
- www.kalampaka.com
- e-didaskalia.blogspot.com
- http://www.fatsimare.gr
- www.eleftheria.gr
- www.authenticolympusland.gr
- www.mountolympussummits.com
- sites.google.com